

TIFLOGINIS KALENDORIUS

2017 METAI

TIFLOLOGINIS KALENDORIUS

DATOS IR ŽMONĖS

2017 METAI

Vilnius, 2016

UDK 006.95
Ti-33

© Juozas Valentukevičius, 2016
© Lietuvos aklyjų biblioteka, 2016

ISSN 2029-8455

SAUSIS

Pr		2	9	16	23	30
A		3	10	17	24	31
T		4	11	18	25	
K		5	12	19	26	
Pn		6	13	20	27	
Š		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	

1 d. – Naujieji metai.

- Prieš 25 metus LASS respublikinė centrinė biblioteka tapo (1992) valstybine institucija – Lietuvos aklųjų biblioteka.
- Sukanka 100 metų, kai gimė (1917) **Elena Mekienė (Čerkeliūnaitė)**, pedagogė, daugiau kaip 25 metus dirbusi aklųjų švietimo įstaigose Kaune (mirė 2006 m.). Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 154.

4 d. – Brailio rašto diena (minima nuo 2001 m.).

6 d. – Trys karaliai.

13 d. – Laisvės gynėjų diena (1991).

14 d. – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Audronė Maksimaitienė (Staniulytė)**, tiflopedagogė, 1969–2002 m. dirbusi Lietuvos aklųjų švietimo įstaigose Kaune ir Vilniuje. Žr. straipsnį p. [19](#).

- Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Irena Bessmertnaja (Vielutė)**, buvusi LASS centro tarybos narė, ilgametė LASS Mažeikių rajono filialo pirmininkė ir Mažeikių bendruomenės laisvalaikio ir užimtumo centro direktorė.

15 d. – Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Petras Alseika**, buvęs ilgametis LASS Marijampolės rajono tarybos pirmininkas (mirė 2008 m.).

20 d. – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Nijolė Raudeliūnienė (Čiplytė)**, ilgametė Lietuvos aklųjų bibliotekos darbuotoja, nuo 1988 m. ruošianti įvairius garsi-nius leidinius.

23 d. – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Virginija Gintilaitė**, dainininkė, šiauliečių folkloro ansamblio „Sedula“ įkūrėja, ilgametė šio ansamblio vadovė. Žr. straipsnį p. [20](#).

- 25 d.** – Sukanka 95 metai, kai gimė (1922) **Vosylis Krupenkovas**, LASS narys, aktyvus meno saviveiklininkas Kaune (mirė 2008 m.). Žr. *Tiflogiginis kalendorius 1997 m.*, p. 13.
- 28 d.** – Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Augustinas Kasparavičius**, kompozitorius, muzikantas, meno būrelių vadovas (mirė 1992 m.) – Žr. *Tiflogiginis kalendorius 2002 m.*, p. 16.
- 30 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Gintarė Adomaitytė**, žurnalistė, rašytoja, neregijų literatūros kūrybos ekspertė ir Neregijų literatūros kūrybos konkurso konsultantė.

VASARIS

Pr		6	13	20	27
A		7	14	21	28
T	1	8	15	22	
K	2	9	16	23	
Pn	3	10	17	24	
Š	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

13 d. – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Stanislava Česnauskienė (Šaltytė)**, buvusi ilgametė Lietuvos aklųjų bibliotekos Šiaulių filialo vedėja (1971–2009 m.), dviejų poezijos knygelių autorė.

14 d. – Šv. Valentino diena.

16 d. – **Lietuvos valstybės atkūrimo diena (1918).**

– Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Valerija Jukniuvienė (Šimašiūtė)**, pedagogė, nuo 1976 m. dirbusi Lietuvos aklųjų švietimo įstaigose. Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 95.

17 d. – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Danutė Račiukaitienė (Šeškaitė)**, tiflopedagogė, LASS narė. Žr. *Tiflogiginis kalendorius 2007 m.*, p. 28.

28 d. – Užgavėnės.

– Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Vladislovas Motiejūnas**, žurnalistas, tiflogiginės literatūros vertėjas, straipsnių apie neregius autorius.

29 d. – Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Vladas Verbauskas**, ilgametis Kauno ir Vilniaus aklųjų mokyklų matematikos mokytojas, LASS narys (mirė 2014 m.). Žr. *Tiflogiginis kalendorius 2007 m.*, p. 30.

KOVAS

Pr		6	13	20	27
A		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	30
Pn	3	10	17	24	31
Š	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

- 3 d.** – Sukanka 90 metų, kai gimė (1927) **Julija Baranauskienė (Rinkevičiūtė)**, tautodailininkė, literatė, aktyvi jurbarkietė (mirė 2004 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 2007 m.*, p. 32.
- Sukanka 50 metų, kai gimė (1967) **Loreta Andronovienė (Vaišnoraitė)**, LASS Kretingos rajono filialo pirmininkė.
- 4 d.** – Šv. Kazimieras – Lietuvos globėjas.
- 5 d.** – Sukanka 25 metai, kai įsteigtas (1992) Katalikiškasis Prano Daunio fondas.
- Sukanka 50 metų, kai gimė (1967) **Gintaras Knieža**, tautodailininkas, keramikas, mažosios bendrijos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės plytinė“ steigėjas ir vadovas. Žr. straipsnį p. [22](#).
- 6 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Petras Zabitis**, tiflopedagogas, literatas. Žr. J. Valentukevičius. *Neregijų literatų sąvadas* (2005), p. 149.
- 11 d.** – **Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena (1990).**
- 13 d.** – Sukanka 115 metų, kai gimė (1902) **Jeronimas Ignatavičius**, pedagogas, antrasis Kauno aklųjų instituto vedėjas (mirė 1968 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 2002 m.*, p. 18.
- 14 d.** – Sukanka 50 metų, kai gimė (1967) **Audrius Lenkšas**, muzikantas, kompozitorius, buvęs estradinio ansamblio „Menu“ vadovas.
- 16 d.** – Knygnešių diena.
- 19 d.** – Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Juozas Rimaitis**, ilgametis LASS Alytaus miesto ir rajono filialo tarybos narys.

BALANDIS

Pr		3	10	17	24
A		4	11	18	25
T		5	12	19	26
K		6	13	20	27
Pn		7	14	21	28
Š	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30

3 d. – Sukanka 80 metų, kai Kaune naujai pastatytuose rūmuose, dviejų aukštų mūriniame pastate, įsikūrė (1937) Kauno aklųjų instituto auklėtiniai. Iš esmės pagerėjo aklųjų mokymosi ir gyvenimo sąlygos. Žr. *Tiflogoginis kalendorius 1997 m.*, p. 17.

6 d. – Sukanka 75 metai, kai gimė (1942) **Juozapas Stankevičius**, aktyvus LASS narys, ilgametis LASS Kauno įmonės (buvusi UAB „Regplasta“) direktoriaus pavaduotojas.

– Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Valdas Sušinskas**, žurnalistas, poetas, buvęs Lietuvos aklųjų bibliotekos darbuotojas (mirė 2000 m.). Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2007 m.*, p. 55.

16–17 d. – Šv. Velykos.

27 d. – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Vladas Okulič–Kazarinas**, matematikas, pirmasis neregys programuotojas Lietuvoje (mirė 2014 m.). Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2007 m.*, p. 17.

28 d. – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Raimundas Knieža**, muzikantas, sportininkas, aktyvus LASS narys.

29–30 d. – Sukanka 70 metų, kai įvyko (1947) Lietuvos aklųjų draugijos pirmasis suvažiavimas. Po Antrojo pasaulinio karo mūsų šalyje buvo atkurta aklųjų organizacija. Žr. *Tiflogoginis kalendorius 1997 m.*, p. 23.

GEGUŽĖ

Pr	1	8	15	22	29
A	2	9	16	23	30
T	3	10	17	24	31
K	4	11	18	25	
Pn	5	12	19	26	
Š	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	

- 1 d.** – Tarptautinė darbo diena.
– Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą (2004) diena.
- 7 d.** – Motinos diena.
– Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena.
- 9 d.** – Europos diena.
- 10 d.** – Sukanka 115 metų, kai gimė (1902) **Mečislovas Kviklys**, pedagogas, pirmasis Kauno aklųjų instituto vedėjas (mirė 1942 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 2002 m.*, p. 20.
- 14 d.** – Sukanka 120 metų, kai gimė (1897) **Viktoras Rakauskas**, pedagogas, aklųjų mokymo priemonių kūrėjas (mirė 1984 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 1997 m.*, p. 27.
- 17 d.** – Sukanka 90 metų, kai gimė (1927) prof. **Antanas Jozėnas**, buvęs LASS kamerinio choro „Vilnius“ meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas (mirė 2014 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 2007 m.*, p. 36.
- 26 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Regina Tarvydienė**, aktyvi LASS narė, buvusi LASS Kretingos ir Telšių rajono filialo pirmininkė.
- 29 d.** – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Zenonas Kavaliauskas**, literatas (mirė 2015 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 2007 m.*, p. 39.
- 31 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Valentina Šidlauskienė (Kuzminova)**, ilgametė LASS Švenčionių rajono filialo tarybos narė, visuomenininkė.

BIRŽELIS

Pr		5	12	19	26
A		6	13	20	27
T		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
Pn	2	9	16	23	30
Š	3	10	17	24	
S	4	11	18	25	

- 1 d.** – Tarptautinė vaikų gynimo diena.
- 4 d.** – Sekminės.
- Tėvo diena.
 - Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Elena Lilija Keršienė (Janulytė)**, tiflopedagogė, literatė, tautodailininkė. Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2002 m.*, p. 21.
- 7 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Juozas Daunaravičius**, tiflopedagogas, vienas pirmųjų mokytojų Lietuvoje, pradėjęs akluosius ir silpnaregius mokyti orientacijos ir mobilumo įgūdžių. Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2007 m.*, p. 44.
- 14 d.** – Gedulo ir vilties diena.
- 16 d.** – Sukanka 100 metų, kai gimė (1917) **Stasys Krasinskas**, literatas, kompozitorius, ilgametis LASS Kauno kultūros namų kaimo kapelos vadovas (mirė 2000 m.). Žr. straipsnį p. [24](#).
- 20 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) Juozas Bartkus, pedagogas, istorikas, meno mylėtojas.
- 24 d.** – **Rasos šventė (Joninės).**
- 25 d.** – Sukanka 110 metų, kai gimė (1907) **Viktorija Šmaižienė (Genytė)**, viena pirmųjų Kauno aklųjų instituto pedagogių, pirmųjų vadovėlių akliesiems autorė, poetė (mirė 1971 m.). Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2007 m.*
- 29 d.** – Sukanka 100 metų, kai gimė (1917) **Valerija Černiauskienė (Čeikinaitė)**, masažistė, dainos mylėtoja (mirė 2005 m.). Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2002 m.*, p. 24.

LIEPA

Pr		3	10	17	24	31
A		4	11	18	25	
T		5	12	19	26	
K		6	13	20	27	
Pn		7	14	21	28	
Š	1	8	15	22	39	
S	2	9	16	23	30	

- 1 d.** – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Irena Žurumskienė (Druskytė)**, pedagogė, literatė. Žr. J. Valentukevičius. *Neregijų literatų sąvadas* (2005), p. 24.
- Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Algirdas Burvys**, aktyvus LASS narys, meno saviveiklininkas, buvęs LASS Plungės rajono filialo pirmininkas.
- 6 d.** – **Lietuvos valstybės (Mindaugo karūnavimo) diena.**
- 11 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Vytautas Gudžiauskas**, ilgametis LASS Alytaus miesto ir rajono filialo tarybos narys, visuomenininkas.
- 12 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Alvyra Liaudanskienė (Butkūnaitė)**, bibliotekininkė, Lietuvos aklųjų bibliotekos Informacijos išteklių formavimo skyriaus vedėja, šioje įstaigoje dirbanti nuo 1983 m.
- 14 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Valentinas Čyžas**, literatas, aktyvus LASS narys Jurbarke. Žr. J. Valentukevičius. *Neregijų literatų sąvadas* (2005), p. 33.
- 15 d.** – Žalgirio mūšio diena.
- 17 d.** – Sukanka 75 metai, kai gimė (1942) **Stasė Puriškytė**, aktyvi LASS narė Vilniuje, Brailio rašto, meno ir rankdarbių puoselėtoja.
- 20 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Nijolė Majerienė (Pranskaitytė)**, pedagogė, Kauno aklųjų ir silpnaregių vaikų globos bendrijos „Akių šviesa“ pirmininkė. Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 142.
- 25 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Arvydas Jakubėnas**, profesionalus muzikantas, buvęs LAD Klaipėdos kultūros namų direktorius.
- 31 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Giedrė Rečiūnienė (Vaškevičiūtė)**, pedagogė, vaikų meninės saviraiškos ugdytoja. Žr. *Tiflogoginis kalendorius 2007 m.*, p. 47.

RUGPJŪTIS

Pr		7	14	21	28
A	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	31
Pn	4	11	18	25	
Š	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	

- 8 d.** – Sukanka 50 metų, kai gimė (1967) **Leonardas Zachaževskis**, masažuotojas, LASS Trakų rajono ir Elektrėnų miesto filialo pirmininkas.
- 12 d.** – Sukanka 90 metų, kai gimė (1927) **Antanas Ruginis**, ilgametis LAD Kauno įmonės direktorius, buvęs aktyvus šios organizacijos narys (mirė 2003 m.).
Žr. *Tifloginis kalendorius 1997 m.*, p. 39.
- 15 d.** – **Žolinė (Švenčiausiosios Mergelės Marijos ėmimo į dangų diena).**
- 23 d.** – Juodojo kaspino diena.
- 25 d.** – Sukanka 90 metų, kai gimė (1927) **Vanda Boreikienė (Daunoravičiūtė)**, pedagogė, buvusi Kauno silpnaregių internatinės mokyklos direktorė. Žr. *Tifloginis kalendorius 2007 m.*, p. 49.
- 28 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1977) **Genovaitė Šlepikienė (Balinkevičiūtė)**, LASS Molėtų rajono filialo pirmininkė.

RUGSĖJIS

Pr		4	11	18	25
A		5	12	19	26
T		6	13	20	27
K		7	14	21	28
Pn	1	8	15	22	29
Š	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	

- 1 d.** – Mokslo ir žinių diena.
- Sukanka 25 metai, kai Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministerijos sprendimu Vilniuje įsteigtas (1992) LASS Kompiuterinės technikos taikymo skyrius prie Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro. Žr. *Tifloginis kalendorius 2012 m.*, p. 36.
- 8 d.** – Šilinė (Švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo diena).
- Vytauto Didžiojo karūnavimo diena.
- 15 d.** – Sukanka 75 metai, kai gimė (1942) **Rimantas Milašauskas**, aktyvus LASS narys Kaune, muzikantas, meno mylėtojas.
- 17 d.** – Sukanka 110 metų, kai gimė (1907) **Jonas Mikėnas**, pedagogas, buvęs Kauno aklųjų mokyklos direktorius (mirė 1963 m.). Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 156.
- 21 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Nijolė Bielinskienė (Rėzaitė)**, bibliotekininkė, Lietuvos aklųjų bibliotekos Panevėžio filialo vedėja, šioje įstaigoje dirbanti nuo 1978 m.
- 22 d.** – Baltų vienybės diena (1236 m. įvyko Saulės mūšis).
- 27 d.** – Lietuvos socialinių darbuotojų diena (minima nuo 2004 m.).

SPALIS

Pr		2	9	16	23	30
A		3	10	17	24	31
T		4	11	18	25	
K		5	12	19	26	
Pn		6	13	20	27	
Š		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	

- 1 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Jovita Lapinskaitė**, bibliotekininkė, Lietuvos aklujų bibliotekos Šiaulių filialo vedėja, šioje įstaigoje dirbanti nuo 2001 m.
- 2 d.** – Sukanka 90 metų, kai gimė (1927) **Kazimieras Banys**, agrarinių mokslų daktaras, Lietuvos laisvės kovų dalyvis, kraštotyrininkas, Rusnės etnografinės sodybos-muziejaus steigėjas (mirė 2015 m.). Žr. *Tifloginis kalendorius 2007 m.*, p. 51.
- Sukanka 75 metai, kai gimė (1942) **Henrikas Komas**, buvęs ilgametis LASS kamerinio choro „Vilnius“ dainininkas, Brailio rašto puoselėtojas (mirė 2016).
- 3 d.** – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Ivanas Čebanas**, aktyvus LASS narys Klaipėdoje, UAB „Regseda“ darbininkų sąjungos pirmininkas.
- 5 d.** – Tarptautinė mokytojų diena.
- 7 d.** – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Bronė Špagina (Gudonytė)**, aktyvi LASS narė Kaune, iki šiol dalyvaujanti meninės saviraiškos kolektyvų veikloje.
- 10 d.** – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Janina Raginienė (Kazakevičiūtė)**, buvusi ilgametė LASS Prienų rajono tarybos pirmininkė. Žr. J. Valentukevičius. *Neregijų literatų sąvadas* (2005), p. 111.
- 15 d.** – Tarptautinė baltosios lazdelės diena.
- 21 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Valentina Vaidilienė (Gorodilovaitė)**, pedagogė, 1972–2014 m. dirbusi Lietuvos aklujų švietimo įstaigose. Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 253.
- 25 d.** – Konstitucijos diena.
- Lietuvos aklujų ir silpnaregių sąjunga priimta (1991) pilnateise nare į Europos aklujų sąjungą.
- 26 d.** – Įsteigta (1984) Pasaulio aklujų sąjunga. LASS į šią sąjungą priimta 1992 m.

LAPKRITIS

Pr		6	13	20	27
A		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	30
Pn	3	10	17	24	
Š	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

1 d. – Visų Šventųjų diena.

- Sukanka 120 metų, kai gimė (1897) **Petras Šestakauskas**, pirmasis Lietuvos aklųjų sąjungos centro valdybos pirmininkas, Lietuvos akliesiems globoti draugijos valdybos narys (mirė 1980 m.). Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 233.
- Sukanka 40 metų, kai įsteigtas (1977) Lietuvos aklųjų istorijos muziejus, veikiantis Lietuvos aklųjų bibliotekoje.

2 d. – Vėlinės – mirusiųjų diena.

3 d. – Sukanka 60 metų, kai gimė (1957) **Antanas Ruginis**, matematikas, LASS narys, buvusio Neįgaliųjų verslo informacijos centro steigėjas ir direktorius. Žr. *Tiflologinis kalendorius 2007 m.*, p. 53.

4 d. – Sukanka 90 metų, kai gimė (1927) **Adomas Ganusauskas**, tautodailininkas, buvęs praktikuojantis bioenergetikas (mirė 2007 m.).

8 d. – Sukanka 80 metų, kai gimė (1937) **Mykolas Staniūnas**, aktyvus LASS narys Klaipėdoje, visuomenininkas, meno saviveiklininkas.

12 d. – Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Genovaitė Girčytė**, buvusi LASS Zarasų rajono filialo pirmininkė, visuomenininkė.

23 d. – Lietuvos kariuomenės diena.

24 d. – Sukanka 80 metų, kai per Kauno radiją pirmąkart dainavo (1937) **Beatričė Grincevičiūtė**. Nuo tada prasidėjo šios žymiausios neregės dainininkės karjeros kelias.

30 d. – Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos akto diena.

GRUODIS

Pr		4	11	18	25
A		5	12	19	26
T		6	13	20	27
K		7	14	21	28
Pn	1	8	15	22	29
Š	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31

- 1 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Alfonsas Navickis**, tiflopedagogas, VšĮ Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centro direktorius. Žr. straipsnį p. [25](#).
- 3 d.** – Pasaulinė neįgaliųjų diena.
- 5 d.** – Sukanka 70 metų, kai gimė (1947) **Vida Šakočiūtė**, tiflopedagogė, keturiasdešimt metų išdirbusi Lietuvos aklųjų švietimo įstaigose Kaune ir Vilniuje. Žr. V. V. Toločka. *Lietuvos tiflopedagogų sąvadas* (2002), p. 231.
- 10 d.** – Tarptautinė žmogaus teisių diena.
- 12 d.** – Sukanka 85 metai, kai gimė (1932) **Birutė Janušonytė**, aktyvi LASS narė Vilniuje, prisiminimų knygos apie tremtį „Jaunystė prie Angaros“ autorė.
- 16 d.** – Sukanka 50 metų, kai gimė (1967) **Kęstutis Bartkėnas**, sportininkas, lengvaatletis, pasaulio ir Europos aklųjų ir silpnaregių čempionatų nugalėtojas ir prizininkas, parolimpinių žaidynių prizininkas.
- 24 d.** – **Kūčios**.
- 25–26 d.** – **Šv. Kalėdos**.

MINĖTINOS SUKAKTYS

- Sukanka 120 metų, kai įvyko (1897) antrasis Lietuvos aklųjų surašymas.
- Sukanka 90 metų, kai buvo patvirtintas (1927) Prano Daunio lietuvių kalbai pritaikytas Brailio raštas.
- Sukanka 85 metai, kai labdaros organizacija Lietuvos akliesiems globoti draugija išleido (1932) neperiodinį žurnalą „Aklųjų dalia“. Leidinyje yra daug aktualių pažintinių, informacinių straipsnių ir nuotraukų iš aklųjų gyvenimo. Tai pirmasis gausiai iliustruotas leidinys, atspindintis to meto Lietuvos aklųjų gyvenimą.
- Sukanka 70 metų, kai įsteigta (1947) Lietuvos aklųjų draugijos Vilniaus skyriaus biblioteka miesto neregiamis. Vėliau ši biblioteka veikė prie Vilniaus aklųjų įmonės. O 1966 m. sujungus didžiuosiuose miestuose veikusias aklųjų bibliotekas tapo Respublikine aklųjų biblioteka.
- Prieš 50 metų Lietuvos kino studija sukūrė (1967) pirmą trumpametražį dokumentinį filmą apie šalies neregius „Žmonės, grįžę iš tamsos“. Filmą nespaltotas, trunkantis 10 min. Visuomenei buvo pristatytas kaip dokumentinis filmas ir 1968 m. rodytas daugelyje Lietuvos kino teatrų. Pagal to meto tradiciją prieš kiekvieną meninį filmą buvo rodomas dokumentinis filmas.
- Sukanka 45 metai, kai pradėtas leisti (1972) Tifloginis kalendorius. Jo sumanytojas ir ilgametis autorius buvo dr. V. V. Toločka. Kalendorių leidžia Lietuvos aklųjų biblioteka.
- Prieš 45 metus Vilniuje įvyko (1972) pirmoji respublikinė mokslinė konferencija, skirta aklųjų ir silpnaregių problemoms, „Aklųjų socialinės ir darbo problemos Lietuvoje“. Konferenciją organizavo Lietuvos aklųjų draugija. Šios konferencijos medžiaga yra saugoma Lietuvos aklųjų bibliotekos Tiflotyros skyriaus fonduose.
- Prieš 40 metų šalies visuomenei buvo pradėtos organizuoti Lietuvos aklųjų kultūros dienos. Lietuvos aklųjų draugija pirmą tokį renginį suorganizavo 1977 m. gruodžio 9–11 d. Ukmergės rajone. Jo metu buvo pristatytos neregijų organizacijos, įvairiapusė jų veikla, parodytos aklųjų ir silpnaregių veiklos galimybės, įvairiose rajono vietose koncertavo meno kolektyvai. Dabar šią prasmingą tradiciją tęsia Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga. Kasmet spalio mėnesį ji su vietos savivaldos institucijomis organizuoja įvairius sociokultūrinius renginius, kurie vadinami „Susitikimai“. Kasmečiai renginiai vyksta vis kitoje Lietuvos vietoje.

STRAIPSNIAI

AUDRONĖ MAKSIMAITIENĖ

Gimė 1937 m. sausio 14 d. Kaune. 1954 m. baigė Kauno mokytojų seminariją. 1954–1958 m. studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus pedagoginiame institute (dabar Lietuvos edukologijos universitetas). Po studijų dirbo įvairiose Kauno mokyklose. 1969 m. pradėjo dirbti Kauno aklųjų internatinėje mokykloje direktoriaus pavaduotoja, taip pat dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą, moksleivius mokė esperanto kalbos. Norėdama geriau susipažinti su aklųjų ir silpnaregių mokymo specifika neakivaizdžiai studijavo tiflopedagogiką Leningrado (dabar Sankt Peterburgas) Aleksandro Gerceno pedagoginiame institute, kurį baigė 1973 m. Nuo 1975 m. su šeima persikėlė gyventi į sostinę. Rugsėjo 1 d. atidarius naują Vilniaus aklųjų ir silpnaregių mokyklą buvo paskirta direktoriaus pavaduotoja. Šiose pareigose dirbo iki 1992 m. Nuo 1992 m. rugsėjo 1 d. dėstė etiką ir vokiečių kalbą. 1994 m. mokyklą reorganizavus į Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centrą (LASUC) A. Maksimaitienė dirbo tiflopedagoge su integruotai besimokiusiais silpnaregiais. 2002 m. išėjo į užtarnautą poilsį.

A. Maksimaitienė su aklais ir silpnaregiais moksleiviais dirbo daugiau kaip 30 metų. Sukaupė didžiulę patirtį, puikiai suprato šių mokinių mokymo specifiką ir poreikius, žinojo, kaip perteikti mokslo žinias jiems prieinama forma. Mokytoja visada domėjosi tiflopedagogikos naujovėmis, jas novatoriškai pritaikydavo mokykloje, todėl mokinių buvo gerbiama ir mylima. Iš sukauptos darbo patirties yra parašiusi nemažai straipsnių periodiniuose leidiniuose, skaitė pranešimus mokslinėse ir praktinėse konferencijose. Kartu su bendraautorėmis Stase Bričkute ir Angele Daujotiene 1995 m. parengė tezes mokslinei praktinei konferencijai „Aklųjų bei silpnaregių ugdymas ir rehabilitacija“, skirtai Antano Baltramiejūno 70–osioms gimimo metinėms, 1998 m. sudarė ir parengė leidinį „Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo raida“. Kauno ir Šiaulių aukštųjų mokyklų studentams skaitė paskaitas apie sutrikusią regą turinčius mokinius ir pagalbos jiems teikimą bendrojo lavinimo mokyklose.

Ir išėjusi į užtarnautą poilsį nenutraukia ryšių su buvusiais bendradarbiais ir mokiniais, neregijų bendruomene. Dalyvauja įvairiuose renginiuose, mielai dalijasi prisiminimais apie darbą su neregiais, jaunajai kartai perduoda sukauptą auklėjimo ir lavinimo patirtį.

Už nuopelnus Lietuvos švietimui Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus 1998 m. liepos 1 d. dekretu Audronę Maksimaitienę apdovanojo Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Pirmojo laipsnio medaliu.

VIRGINIJA GINTILAITĖ

Gimė 1957 m. sausio 23 d. Slišiuose, Šiaulių raj. 1965 m. pradėjo mokytis Kauno aklųjų internatinėje mokykloje. Jau pradinėse klasėse pradėjo ryškėti mergaitės muzikiniai gabumai, ji gražiu melodingu balsu išsiskyrė iš bendraamžių. Tai pastebėjusi jos pirmoji mokytoja Aldona Baltramiejūnienė pasirūpino, kad moksleivės gabumai būtų atskleisti. Nuo antros klasės ji jau dainavo moksleivių chore, netrukus buvo pakviesta ir į mergaičių ansamblių. Pedagogų rūpesčiu nuo aštuntos klasės lankė papildomas dainavimo pamokas pas žinomą dainavimo pedagogę Stasę Rapalienę. Ši pedagogė buvo susipažinusi su aklųjų gyvenimu ir jų galimybėmis, ne vieną akląją jau buvo privačiai mokiusi dainavimo subtilybių. 1975 m. Vilniuje pastačius naują aklųjų ir silpnaregių mokyklą būsimoji dainininkė joje tęsė mokslą. Lankė Balio Dvariono vaikų muzikos mokyklą.

1977 m. baigusi vidurinę mokyklą persikėlė gyventi į Šiaulius. 1978–1981 m. mokėsi Šiaulių aukštesniosios muzikos mokyklos (dabar Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazija) solinio dainavimo klasėje. Sėkmingai baigusi mokslus, jaunoji dainavimo specialistė iš karto gavo netikėtą, bet malonų pasiūlymą. Lietuvos aklųjų draugijos Šiaulių kultūros namų direktorius Algimantas Vileikis pasiūlė įkurti naują kolektyvą – liaudies dainų atlikėjų ansamblių – ir jam vadovauti. 1981 m. rugsėjo 16 d. naujasis kolektyvas susirinko į pirmąją repeticiją. Apie tuos pirmuosius veiklos žingsnius V. Gintilaitė prisimena su šypsena veide: „Mokėjau tris autentiškas dainas ir stačia galva panirau į avantiūrą, nes jaunystę valdo didžiulė drąsa. Dabar jau trūktų drąsos žengti tokį žingsnį. Po mėnesio būrelis dainingų moterų su savo trijų dainų repertuaru drąsiai pasirodė mūsų kultūros namų naujo sezono atidarymo koncerte. Netikėtai sulaukėme gerų atsiliepimų ir pripažinimo, tad teko eiti tolyn. Netrukus moterų gretas papildė ir vyrai, kiek vėliau ir šokėjų būrys.“ Tasėjimas su kolektyvu, ansamblio vadovės žodžiais tariant, tęsiasi jau daugiau kaip trisdešimt penkerius metus – tiek metų egzistuoja kolektyvas ir tiek metų jam vadovauja V. Gintilaitė.

Bėgant metams keitėsi kolektyvo nariai, išėjusius pakeisdavo nauji muzikos ir liaudies dainos mylėtojai. Ansambliui išaugus iki dvidešimties atlikėjų, įsiliejus muzikantams ir šokėjams liaudies dainų kolektyvas 1989 m. tapo folkloro ansambliu. Netrukus šis folkloro ansamblis buvo pavadintas „Sedula“. Gausėjo kūrinų repertuaras, buvo ruošiamos įvairios proginės ir šventinės programos. Paruoštos originalios šv. Velykų ir Advento, partizanų ir tremtinių, patriotinių dainų ir romansų programos. Kolektyvas noriai koncertuoja, dalyvauja įvairiose apžiūrose ir festivaliuose. „Sedula“ ir jo entuziastingoji vadovė žinomi ne tik Šiauliuose, bet ir visoje Lietuvoje. Nuo 1990 m. šis folkloro ansamblis – nuolatinis pasaulio lietuvių dainų švenčių dalyvis. 2004 m. vadovė su kolektyvu organizavo tarptautinį folkloro festivalį „Tylus, tylus vakarielis“. 2007 m. „Sedula“ dalyvavo tarptautiniame Čekijoje vykusiame regos neįgaliųjų festivalyje „Tyfloart“.

Folkloro ansamblio „Sedula“ siela – vadovė V. Gintilaitė. Jos stiprus balsas, subtilus lietuvių liaudies dainų atlikimas visada puikiai dera su kolektyvu ir žavi klausytojus. V. Gintilaitė atlieka ir solo partijas, skaito eiles, ansamblyje groja akordeonu ir armonika. Jos entuziazmas užkrečia visą kolektyvą. Ji nematantiems kolektyvo nariams Brailio raštu perrašo dainų tekstus, jeigu reikia, Brailio raštu parašo ir natas.

V. Gintilaitė – vienintelė Lietuvoje nereginti folkloro ansamblio vadovė. Ansamblis unikalus ir tuo, kad dauguma kolektyvo narių yra neregiai ar silpnaregiai. Ansamblių lanko ir jų šeimų nariai. „Anksčiau „Seduloje“ dainuodavo ir šokdavo ištisos šeimų dinastijos, – šypsodamasi dalijasi prisiminimais V. Gintilaitė. – Mama ir dukra šoka, tėvas groja, senelis dainuoja.“ Dar vienas šio ansamblio išskirtinumas – jo nariai atlieka tik autentiškas dainas: folkloro paveldo šiuolaikiniais ritmais nmodernizuoja.

Folkloro ansamblis „Sedula“ turi išleidęs dvi kompaktines plokšteles: 2003 m. klausytojus, liaudies dainos mėgėjus pasiekė plokštelė „Tylus tylus vakarielis“, o 2008 m. – „Ir šalis ta Lietuva vadinasi“. Ansamblio pasiekimais džiaugiasi ilgametė jo vadovė ir kolektyvo nariai. V. Gintilaitė sako: „Sedulos“ kolektyvas – mano užaugintas vaikas, šaknis įleidęs giliai į pačią širdį“.

GINTARAS KNIEŽA

Gimė 1967 m. kovo 5 d. Joniškyje. Pirmą klasę baigė Kauno aklujų internatinėje mokykloje. 1975 m. rugsėjo 1 d. sostinėje pradėjus veikti naujai pastatyta Vilniaus aklujų ir silpnaregių internatinei mokyklai toliau mokėsi joje. Buvo aktyvus dramos būrelio narys. Skulptorius Rimantas Sakalauskas moksleivį sudomino keramikos amato paslaptimis. 1987–1990 m. studijavo teatro režisūrą Vilniaus kultūros mokykloje. Baigęs mokslą, nors ir turėdamas silpną regą, ryžosi integruotai dirbti Vilniaus 40-ojoje vidurinėje mokykloje (dabar Vilniaus minties gimnazija). Vadovavo moksleivių dramos būrelio užsiėmimams ir norinčius mokė keramikos amato paslapčių. Tačiau bėgant metams vis kirbėjo mintis visa esybe pasinerti į vieną iš seniausių žmonijos amatų. Ilgainiui ši mintis ir nustelbė pedagoginę veiklą.

Po trejų darbo metų mokykloje ryžosi dirbti savarankiškai. Gavęs kuklias patalpas įkūrė dirbtuvėlę: įsigijo žiedimo ratą, keramikos degimo krosnį, darbui reikalingų medžiagų. Intensyviai kaupė teorinę ir praktinę patirtį. Lankėsi pas keramika užsiimančius žmones, tobulino žiedimo įgūdžius. Pagamintus keraminius daiktus – indus, įvairius vazonus, smulkiają keramiką – pradėjo pardavinėti, dalyvavo įvairiose mugėse, miestų ir rajonų šventėse. Prekiauti sekėsi gerai ir tai buvo rimta paskata tolesniems darbams. G. Knieža su šypsena veide prisimena tuos laikus ir sako: „Pradėjus bendradarbiauti su „Senukų“ prekybos centru tekdavo per mėnesį nužiesti ir jiems pristatyti du tūkstančius gėlių vazonų“. Molinių vazonų gamyba buvo pelningas verslas, bet keramikas tuo neapsiribojo, ieškojo kitokios veiklos. Kilo mintis atgaivinti senovinių plytų gamybos tradicijas.

Prieš 12 metų Varėnos rajone, Krūminių kaime, nusipirko sklypą ir pradėjo naują gyvenimo etapą. Senoviniu būdu rankomis pradėjo gaminti plytas, čerpes ir kitas statybines medžiagas iš molio. Iš savo rankomis pagamintų plytų pasistatė erdvų namą, kitus reikalingus statinius, senovinę plytų degimo krosnį.

Ypač sėkmingi ir produktyvūs buvo 2010 m. Gegužės mėnesį jo gaminiams buvo suteiktas Tautinio paveldo produkto sertifikatas. Dokumente rašoma: „Sertifikuotų tautinio paveldo produktų tradicinis amatininkas, senųjų amatų – plytininkystės, puodininkystės – puoselėtojas. Keramiką domisi nuo mokyklos, profesionaliai keramika užsiima 20 metų. Individualios keramikos įmonės savininkas. Nuo 2000 m. daug dėmesio skiria rankų darbo plytomis bei čerpėms pagal XIV–XIX a. gamybos technologijas. Apie plytų gamybą dalį informacijos gavo iš giminaičių pasakojimų, kadangi senelio brolis buvo plytininkas, taip pat iš specialios senovinės literatūros bei konsultavosi su senovinių plytų srities mokslininkais. Informaciją apie plytų gamybą renka pats, apklausdamas žmones, gyvenančius miesteliuose, kuriuose seniau veikė plytinės. Privačiai studijavo apie tai, kaip lietuviai senovėje ruošė molį, žiedė puodus, degė dirbinius lauko krosnyse“.

2010 m. spalio mėnesį Vilniuje buvo iškilmingai atidengta atminimo skulptūra „Laisvės kelias“, simbolizuojanti gyvą žmonių grandinę, į kurią 1988 m. sujungė trijų laisvės ir nepriklausomybės siekusių Baltijos šalių žmones. Skulptūrai visas reikalingas plytas (dvidešimt keturis tūkstančius) pagamino G. Knieža. Kokybiškomis rankų gamybos plytomis domisi statybininkai ir ypač senųjų pastatų restauratoriai. Jo plytos

yra įmūrytos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmų sienose, keliose bažnyčiose, kituose objektuose.

Verslininkas vykdo ir socialiai atsakingą veiklą. Mažosios bendrijos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės plytinė“ steigėjas ir vadovas G. Knieža pastaruoju metu nemažai laiko skiria švietėjiškai ir labdaringai veiklai: organizuoja užsiėmimus mokslieiviams ir neįgaliems asmenims, atskleidžia keramikos paslaptis ir rodo, ką galima padaryti iš molio – natūralios gamtinės medžiagos. Atvykstančių grupių nariai noriai gamina molio dirbinius. Prieš penkerius metus duotame interviu G. Knieža sakė: „Viena iš mūsų veiklos krypčių – „gyvas“ veikiantis muziejus. Tuo tikslu pastatėme ekspozicijos salę. Mūsų su žmona veiklos tikslas – sugebėjimas neremiamiems valstybės išsilaikyti. Suaugusieji ir vaikai, apsilankę mūsų sodyboje, ne tik apžiūri molinės plytos senovinį gamybos procesą, bet ir patys gali lipdyti, žiesti, formuoti plytas. <...> Mūsų tikslas – senovinių molinių plytų gamybos paveldo atgaivinimas ir išsaugojimas.“

G. Kniežos įvairiapusė veikla – gražus pavyzdys visiems, kiek žmogus gyvenime gali pasiekti ir nuveikti. Nors ir būdamas silpnos regos, jis rado būdų ir galimybių prisitaikyti gamybos priemones ir įrangą, kuri padeda sėkmingai dirbuotis. Apie kūrėją ir verslininką šalies žiniasklaida yra paskelbusi daug įvairios medžiagos, taip pat ir vaizdo įrašų.

STANISLOVAS KRASINSKAS

Gimė 1917 m. birželio 16 d. Kružiūnuose, Alytaus raj., netoli garsiojo Lietuvos dainių apdainuoto Punios piliakalnio. Vaikystėje susirgo raupais ir būdamas ketverių metų neteko regos. Labai anksti pradėjo domėtis muzika, groti smuiku. Kadangi giminėje buvo daug muzikantų, šiuo pomėgiu susidomėjo ir puikią muzikinę klausą turėjęs neregys. Išmokęs neblogai groti dalyvavo kaimo muzikantų suburtos kapelos veikloje. Vėliau jaunuolis subūrė savo kapelą ir jai vadovavo. Šis muzikantų kolektyvas gyvavo iki pat Antrojo pasaulinio karo. Grojo aplinkinių kaimų ir miestelių šokiuose, vakarėliuose, vestuvėse.

Kitas S. Krasinsko gyvenimo etapas prasidėjo po karo. 1949 m. spalio mėnesį išvažiavo mokytis į Kauno aklųjų mokyklą. Jis jau buvo nebe mokyklinio amžiaus, tačiau įstaigos direktorius Jonas Mikėnas buvo palankus gabiems neregams ir priimdavo į mokyklą, kaip pats sakydavo, „peraugusius vaikus“. Be bendrojo lavinimo dalykų, S. Krasinskas lankė neregio mokytojo Adolfo Majausko smuiko pamokas, dalyvavo mokinių meno mėgėjų būreliuose, su jais koncertuodavo. Į mokslus žiūrėjo rimtai ir per metus baigdavo po dvi klases. Baigęs 8 klases, 1953 m. įstojo į Kauno Juozo Gruodžio muzikos mokyklą, kurioje lankė Kazimiero Matiuko smuiko klasę. 1957 m. šią mokyklą baigė. Joje įgijo ir vidurinį išsilavinimą. Baigęs mokslus kurį laiką dirbo chorvedžiu Lietuvos aklųjų draugijos Švėkšnos ir Panevėžio aklųjų įmonėse. 1958 m. grįžo gyventi į Kauną. Aklųjų įmonėje įkūrė kaimo kapelą, kuriai vadovavo net 33 metus. Su kolektyvu daug repetuodavo ir koncertuodavo. Gavęs įvairių apdovanojimų ir padėkų kolektyvas buvo žinomas Lietuvoje, dalyvavo respublikinėse dainų šventėse, įvairiuose konkursuose. S. Krasinsko vadovaujamas kolektyvas buvo nuolatinis Kauno miesto šventės „Mažasis Jurgelis“ varžytuvių ir respublikinio kaimo kapelų konkurso „Grok, Jurgeli“ dalyvis. Kolektyvo įrašai dažnai skambėdavo per Lietuvos radiją, klausytojų pageidavimu kapelos atliekami kūriniai būdavo įtraukiami ir į tuo metu labai populiarią laidą „Pageidavimų koncertas“. Kaimo kapelos įgrotų įrašų yra likę LRT fonduose ir Lietuvos aklųjų bibliotekos Tiflotyros skyriuje.

S. Krasinskas kaimo kapelai yra sukūręs originalių polkų, valsų, maršų. Nemažai kūrinių natų išspausdinta Brailio raštu išleistame leidinyje „Daina, prie Nemuno užgimus“ (sudarytojas Juozapas Kairys). 1979 m. už aktyvią muzikinę veiklą S. Krasinskui skirta Lietuvos aklųjų draugijos meno premija.

Meniškos sielos žmogus mėgo eiliuoti, nes jaunystėje jis susidomėjo ir poezija. Melodingi dainų tekstai ir švelnūs muzikos garsai, matyt, padarė įtaką ir S. Krasinsko kūrybai. Jo eilėraščių yra išspausdinta žurnale „Mūsų žodis“, aklųjų kūrybos almanache „Vaivorykštė“ ir kituose leidiniuose. 1990 m. Juozo Marcinkaus leidykla „Eldija“ Klaipėdoje išleido S. Krasinsko poezijos knygelę „Prie mano tako“. 1999 m. Lietuvos aklųjų biblioteka išleido garsinę šio autoriaus poezijos knygelę „Likimo žvaigždė“, eilėraščius įskaitė aktorius Vytautas Širka.

S. Krasinskas mirė 2000 m. gegužės 30 d. Kaune.

ALFONSAS NAVICKIS

Gimė 1947 m. gruodžio 1 d. Gaižupiuose, Plungės rajone. Sprogus miškai, ketverių metų berniukas neteko regos. 1956 m. išvyko mokytis į Kauno aklųjų internatinę mokyklą. Buvo aktyvus moksleivis: sportavo, užsiėmė lengvąja atletika, puikiai žaidė šaškėmis. 1965 m. A. Navickiui ir Stasei Ingaunytei – pirmiesiems neregiam Lietuvoje – buvo suteiktas šaškių sporto pirmasis atskyris. 1968 m. baigęs mokyklą, vienerius metus dirbo Lietuvos aklųjų draugijos Klaipėdos įmonėje. Po metų persikėlė gyventi į Šiaulius, dirbo Lietuvos aklųjų draugijos Šiaulių įmonėje. Siekdamas tiflogijos žinių 1969 m. Šiaulių pedagoginiame institute (dabar Šiaulių universitetas) pradėjo studijuoti defektologiją. Vėliau – tiflopedagogiką. Institutą baigė 1976 m. Nuo 1973 m. rugsėjo mėn. mokytojo Respublikinės suaugusių aklųjų vidurinės mokyklos Šiaulių skyriuje. Įgijęs tiflopedagogo specialybę buvo pakviestas dirbti moksliniu bendradarbiu į Šiaulių pedagoginio instituto Specialiosios pedagogikos laboratoriją. Čia dirbdamas skaitė pranešimus daugelyje mokslinių konferencijų. Paskelbė 23 publikacijas moksliniuose ir periodiniuose leidiniuose, parengė didelį darbą „Aklųjų ir silpnaregių moksleivių profesinio orientavimo metodinės rekomendacijos“. 1991 m. atliko įdomų ir vertingą tyrimą apie silpnaregių integruoto mokymo perspektyvas Lietuvoje.

1991 m. A. Navickis išrinktas Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Šiaulių ir Tauragės apskričių tarybos pirmininku. Reorganizavus šią įstaigą tapo VšĮ Šiaulių ir Tauragės aklųjų centro direktoriumi. Šias pareigas eina ir dabar. Rūpinasi neregijų ir silpnaregių socialiniais, kultūriniais ir buitinais reikalais. Noriai dalyvauja įvairaus lygio šaškių varžybose ir čempionatuose, ne kartą yra tapęs nugalėtoju ir prizininku.

Turinys

SAUSIS	4
VASARIS	6
KOVAS	7
BALANDIS.....	8
GEGUŽĖ	9
BIRŽELIS.....	10
LIEPA.....	11
RUGPJŪTIS	12
RUGSĖJIS.....	13
SPALIS	14
LAPKRITIS	15
GRUODIS.....	16
MINĖTINOS SUKAKTYS	17

STRAIPSNIAI

AUDRONĖ MAKSIMAITIENĖ	19
VIRGINIJA GINTILAITĖ	20
GINTARAS KNIEŽA	22
STANISLOVAS KRASINSKAS	24
ALFONSAS NAVICKIS.....	25

2018 METŲ KALENDORIUS

SAUSIS

Pr	1	8	15	22	29	
A	2	9	16	23	30	
T	3	10	17	24	31	
K	4	11	18	25		
Pn	5	12	19	26		
Š	6	13	20	27		
S	7	14	21	28		

VASARIS

Pr		5	12	19	26	
A		6	13	20	27	
T		7	14	21	28	
K	1	8	15	22		
Pn	2	9	16	23		
Š	3	10	17	24		
S	4	11	18	25		

KOVAS

Pr		5	12	19	26	
A		6	13	20	27	
T		7	14	21	28	
K	1	8	15	22	29	
Pn	2	9	16	23	30	
Š	3	10	17	24	31	
S	4	11	18	25		

BALANDIS

Pr		2	9	16	23	30
A		3	10	17	24	
T		4	11	18	25	
K		5	12	19	26	
Pn		6	13	20	27	
Š		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	

GEGUŽĖ

Pr		7	14	21	28	
A	1	8	15	22	29	
T	2	9	16	23	30	
K	3	10	17	24	31	
Pn	4	11	18	25		
Š	5	12	19	26		
S	6	13	20	27		

BIRŽELIS

Pr		4	11	18	25	
A		5	12	19	26	
T		6	13	20	27	
K		7	14	21	28	
Pn	1	8	15	22	29	
Š	2	9	16	23	30	
S	3	10	17	24		

LIEPA

Pr		2	9	16	23	30
A		3	10	17	24	31
T		4	11	18	25	
K		5	12	19	26	
Pn		6	13	20	27	
Š		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	

RUGPJŪTIS

Pr		6	13	20	27	
A		7	14	21	28	
T	1	8	15	22	29	
K	2	9	16	23	30	
Pn	3	10	17	24	31	
Š	4	11	18	25		
S	5	12	19	26		

RUGSĒJIS

Pr		3	10	17	24	
A		4	11	18	25	
T		5	12	19	26	
K		6	13	20	27	
Pn		7	14	21	28	
Š	1	8	15	22	29	
S	2	9	16	23	30	

SPALIS

Pr	1	8	15	22	29	
A	2	9	16	23	30	
T	3	10	17	24	31	
K	4	11	18	25		
Pn	5	12	19	26		
Š	6	13	20	27		
S	7	14	21	28		

LAPKRITIS

Pr		5	12	19	26	
A		6	13	20	27	
T		7	14	21	28	
K	1	8	15	22	29	
Pn	2	9	16	23	30	
Š	3	10	17	24		
S	4	11	18	25		

GRUODIS

Pr		3	10	17	24	31
A		4	11	18	25	
T		5	12	19	26	
K		6	13	20	27	
Pn		7	14	21	28	
Š	1	8	15	22	29	
S	2	9	16	23	30	

Ti-33 Tiflologinis kalendorius 2017 metai: datos ir žmonės / sudarytojas ir straipsnių autorius Juozas Valentukevičius. – Vilnius: Lietuvos aklųjų biblioteka, 2016. – 29 p.

ISSN 2029–8455

Leidinyje pateikiamos svarbiausios valstybinių ir religinių švenčių datos bei visai visuomenei ir sutrikusios regos žmonėms atmintinos dienos, taip pat dėl aklųjų dirbusių žmonių jubiliejinių sukakčių datos. Keletas straipsnių skirta Lietuvos aklųjų istorijai ir švietimui nusipelnusiems žmonėms.

UDK 006.95

**TIFLOLOGINIS KALENDORIUS
DATOS IR ŽMONĖS
2017 metai**

(Leidžiamas nuo 1972 m.)

Sudarytojas ir straipsnių autorius Juozas Valentukevičius
Redaktorius Joris Kazlauskas
Maketavo Lilija Oleškevič

Išleido Lietuvos aklųjų biblioteka,
Skroblų g. 10, Vilnius

2016 m.